

Bukowiecki, Henryk

Mikołaj Kostyniuk (1908-1975)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 21/2, 333-335

1976

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MIKOŁAJ KOSTYNIUK
1908—1975

W dniu 6 października 1975 zmarł w Warszawie profesor zwyczajny Mikołaj Kostyniuk, kierownik Zakładu Paleobotaniki na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, były prodziekan i dziekan tego Wydziału, członek Zespołu Historii Botaniki w ZHNOiT PAN. Został pochowany na cmentarzu w Wawrzyszewie, północnej dzielnicy Warszawy. Prof. dr Mikołaj Kostyniuk urodził się 19 XII 1908 w Czerniowcach na Bukowinie (Ukr. S. R.R.) z ojca Gabriela i matki Marii z Jodłowskich¹. Szkołę średnią ukończył w Jaśle (Rzeszowszczyzna) w roku 1927. Studia uniwersyteckie odbywał na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym we Lwowie; magisterium botaniki uzyskał w roku 1932. Po okresie wolontariatu w Zakładzie Systematyki i Morfologii Roślin Uniwersytetu Jana Kazimierza, w latach 1934—37, był młodszym asystentem, od 1938 do 1940 starszym asystentem w tymże Zakładzie. W 1938 doktoryzował się z zakresu botaniki i geologii. Podczas okupacji niemieckiej pracował w Instytucie Badań Duru Plamistego we Lwowie, następnie zaś jako ogrodnik w uniwersyteckim Ogrodzie

¹ Do napisania niniejszego nekrologu wykorzystano akta personalne Zmarłego w Dziekanacie Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, zwłaszcza opinie recenzentów z roku 1969: prof. Władysława Szafera i prof. Jana Zabłockiego.

Botanicznym. Po opuszczeniu Lwowa przez Niemców w 1944 ponownie objął obowiązki starszego asystenta w Zakładzie Systematyki i Morfologii Roślin, po czym przeniósł się na Wydział Farmaceutyczny Lwowskiego Państwowego Instytutu Medycznego, gdzie na stanowisku docenta kierował katedrą botaniki do czerwca 1946. Powołany na katedrę paleobotaniki Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego kierował nią do 1954. W 1950 habilitował się na tym Wydziale, w 1954 uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego. Z dniem 1.IX 1954 r. został przeniesiony służbowo na Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego jako samodzielny pracownik naukowy w Katedrze Paleontologii. W 1957 mianowany był kierownikiem Zakładu Paleobotaniki, w latach 1962—67 kierował katedrą Paleontologii, później Zakładem Paleontologii w Instytucie Geologii Podstawowej. W dniu 1 X 1971 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego. W latach 1956—60 był prodziekanem Wydziału Geologii, w latach 1960—62 — dziekanem.

Działalność naukową prof. zw. dra hab. Mikołaja Kostyniuka dotyczyła od początku problemów paleobotanicznych. Rozpoczął tę pracę od zbadania holocenijskich torfowisk okolicy Rudek i Sambora metodą analizy pyłkowej (1938), następnie zajął się badaniem drewn trzeciorzędowych, pyłków i nasion z Mazowsza i Wołynia (1938, 1939). Drewnom kopalnym z flory pliocenijskiej okolic Krościenka K. poświęcił obszernie studia monograficzne. Najwybitniejszym dziełem prof. Mikołaja Kostyniuka była monografia o pniach drzew iglastych z górnego pokładu węgla brunatnego z Turowa (1967). Profesor Kostyniuk jest współautorem (wspólnie z prof. W. Szaferem) dwukrotnie wydawanego podręcznika paleobotaniki, który był nagrodzony (nagroda I stopnia) przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki. Jest ponadto autorem licznych, niezwykle pięknie napisanych publikacji popularnonaukowych, pogadanek radiowych, prelekcji w TWP, licznych haseł do encyklopedii oraz organizatorem wystaw naukowych.

Profesor Kostyniuk odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarły był ponadto wieloletnim i bardzo zasłużonym kierownikiem Biblioteki Polskiego Towarzystwa Botanicznego, od 1958 redaktorem wydawnictwa „*Monographiae Botanicae*” i wielce czynnym członkiem Zarządu Głównego PTB. Brał ponadto czynny udział w pracy Zespołu Historii Botaniki w Zakładzie Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN oraz w Komisji Nazewnictwa Roślin Egzotycznych, uprawianych w polskich ogrodach botanicznych, był wybitnym znawcą botanicznych starodruków i subtelnym pisarzem-autorem wielu udanych nazw gatunkowych.

WYKAZ PRAC PROF. MIKOŁAJA KOSTYNIUKA Z ZAKRESU HISTORII NAUKI

1. *Niektóre starodruki botaniczne w Bibliotece Zaluskich*. „*Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej*” Seria B 1969 z. 16 s. 3—14 (wspólnie z H. Bukowieckim i R. Figurskim).

2. *Polskie Towarzystwo Botaniczne w okresie międzywojennym*. W: *50 lat Polskiego Towarzystwa Botanicznego*. „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki” LXXVII 1972 s. 7—19.

3. *Zarys historii Biblioteki Polskiego Towarzystwa Botanicznego*. W: *50 lat Polskiego Towarzystwa Botanicznego*. „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki” LXXVII 1972 s. 29—36.

4. Biogramy w *Słowniku Biologów Polskich*.

Henryk Bukowiecki
(Warszawa)